

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Τετάρτη, 29 Φεβρουαρίου 2012

Ένταξη & χρηματοδότηση των ερευνητικών έργων του Προγράμματος «Θαλής»

Τους τελευταίους 2 μήνες έχει ξεκινήσει εντατικά η διαδικασία για να ενταχθούν ως συγχρηματοδοτούμενες Πράξεις τα ερευνητικά έργα του Προγράμματος «Θαλής» που προκρίθηκαν στην αξιολόγηση.

Η καθυστέρηση που σημειώθηκε από τον Οκτώβριο μέχρι το Δεκέμβριο που ξεκίνησε η διαδικασία οφείλεται στις διαδικαστικές απαιτήσεις για την υιοθέτηση του εγκριθέντος από την ΕΕ νέου τρόπου υπολογισμού εμμέσων δαπανών ως κατ'αποκοπήν ποσό (flat rate), προς όφελος των ιδρυμάτων και με ζωτικής σημασίας οικονομική ωφέλεια για την λειτουργία τους.

Ωστόσο, παρά το ότι η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των απαιτούμενων για την ένταξη και χρηματοδότηση Τεχνικών Δελτίων από τα ΑΕΙ και τα Ερευνητικά Κέντρα έχει παρέλθει προ καιρού και παρά το ότι η Υπηρεσία μας με τεχνική υποστήριξη ολοκλήρωσε σε χρόνο ρεκόρ 10 ημερών την εξέταση των υποβληθέντων Τεχνικών Δελτίων, δεν έχει καταστεί δυνατόν να προχωρήσουμε σε εντάξεις, για να εισρεύσει και η αναγκαία χρηματοδότηση για τις ερευνητικές ομάδες, παρά την εντατική δουλειά που έχει γίνει. Σχετικώς απεστάλησαν τις περασμένες 2 εβδομάδες έγγραφα σε όλες τις Επιτροπές Ερευνών.

Η Διαχειριστική Αρχή εντόπισε τους βασικούς λόγους της καθυστέρησης και λαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα και καλεί αντίστοιχα για τη συνδρομή των Ιδρυμάτων:

Διαπιστώνονται **σημαντικά λάθη στα Τεχνικά Δελτία, ιδίως στην περιγραφή του φυσικού αντικειμένου** (παρά το ότι απλοποιήθηκε η διαδικασία σημαντικά με την ανάρτηση της πρότασης στα αγγλικά ως Παραρτήματος) **ενώ προκαλεί τεράστιες καθυστερήσεις η συγκέντρωση των απαραίτητων εγγράφων.**

Για τους λόγους αυτούς:

(α) Για την αποτροπή άλλων καθυστερήσεων στην υποβολή των απαραίτητων εγγράφων, ΑΠΟΦΑΣΙΣΘΗΚΕ Η ΡΙΖΙΚΗ ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ. Από

σήμερα, με σχετική επικαιροποίηση στην Πρόσκληση, θα ζητούνται μόνον 3 έγγραφα: (α) Αίτηση χρηματοδότησης, (β) Μία βεβαίωση υπογεγραμμένη από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Ερευνών και (γ) Μία υπεύθυνη δήλωση του Ν.1599 του Συντονιστή. Το τι θα βεβαιώνει ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ερευνών και τι ο Συντονιστής προβλέπονται στην Πρόσκληση, όπως επικαιροποιήθηκε. **Το θέμα της αξιολόγησης από την ΑΔΙΠ θα το ελέγχουμε αυτεπάγγελα σε συνεργασία με την ΑΔΙΠ. Είμαστε πεπεισμένοι ότι μετά από αυτή την απλοποίηση δεν θα υπάρχει πλέον λόγος για καθυστερήσεις.**

(β) Αναφορικά με το θέμα των σφαλμάτων στα Τεχνικά Δελτία, το πρόβλημα εντοπίζεται στην περιγραφή φυσικού αντικείμενου στα Τεχνικά Δελτία (επειδή όλα τα άλλα σφάλματα μπορεί να τα διορθώνει η Διαχειριστική Αρχή). **Για το λόγο αυτό παρακαλούμε θερμά να ζητείται η βοήθεια του Συντονιστή.** Διαπιστώνουμε ότι σε αρκετές περιπτώσεις η συμπλήρωση γίνεται από στελέχη των Επιτροπών Έρευνας που δεν είναι γνώστες του φυσικού αντικείμενου του ερευνητικού έργου.

Επίσης, με λύπη μας διαπιστώνουμε ότι παρά το ότι ορίστηκε ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών η ημερομηνία ανακοίνωσης αποτελεσμάτων τον Οκτώβριο 2011, αυτό δεν έχει καταστεί σαφές για τις ερευνητικές ομάδες ούτε τους έχουν δοθεί σχετικές οδηγίες από τις Επιτροπές Ερευνών ούτε υπάρχει υποστήριξη από τις Επιτροπές Ερευνών ώστε οι ομάδες να προβαίνουν σε προκαταρκτικές διαδικαστικές ενέργειες (πχ προκηρύξεις για προμήθειες κλπ).

Τονίζουμε ότι πρέπει να ενημερωθούν όλες οι Ερευνητικές Ομάδες ότι μπορούν να ξεκινήσουν τη δραστηριότητά τους (και ότι θα μπορούσαν να είχαν ξεκινήσει) και να διευκολυνθούν σε όλες τις προκαταρκτικές διαδικαστικές ενέργειες και πριν ακόμα την ένταξη και εισροή της χρηματοδότησης.

Τέλος, **σε σχέση με τη διαδικασία αξιολόγησης και την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων προς άρση παρανοήσεων** που έγιναν (ή/και ισχυρισμών που διατυπώθηκαν στο πλαίσιο εσφαλμένης δίκης προθέσεων) τονίζουμε για άλλη μία φορά τα εξής:

- (1) Οι επικαιροποιήσεις της πρόσκλησης και οι μεταβολές των διαδικασιών που πράγματι υπήρξαν, ήταν κυρίως διαδικαστικού χαρακτήρα και οπωσδήποτε αφορούσαν σε όλες τις προτάσεις που υπεβλήθησαν στο πλαίσιο της πρόσκλησης. Επομένως ουδεμία περίπτωση άνισης μεταχείρισης υπήρξε ούτε εθίγη η αρχή της χρηστής διοίκησης: οι όποιες μεταβολές επηρέασαν εξίσου όλους τους συμμετέχοντες. Πιθανότατα αυτό να δημιούργησε πρακτικές δυσχέρειες και επιπλέον απαιτήσεις στην επεξεργασία των προτάσεων έρευνας, αλλά σε καμία περίπτωση δεν οδήγησε σε προνομιακή μεταχείριση

κάποιων προτάσεων σε βάρος άλλων, καθώς όλες οι προτάσεις έτυχαν της ίδιας διαδικασίας αξιολόγησης από την ίδια ευρύτερη ομάδα αξιολογητών.

- (2) Δεν τίθεται κανένα ζήτημα αδιαφάνειας, αντίθετα μάλιστα για πρώτη φορά η διαδικασία αξιολόγησης προτάσεων έρευνας ήταν τόσο διαφανής, ανατρέποντας τα μέχρις ήμερα δεδομένα. Για πρώτη φορά οι προτάσεις έρευνας αξιολογήθηκαν από διεθνείς αξιολογητές, σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και τη διεθνή πρακτική, ανώνυμα και χωρίς γνώση του ποιος έχει υποβάλει κάθε πρόταση έρευνας. Στην επιδίωξη της διαφάνειας και της διασφάλισης της ίσης μεταχείρισης οφείλονται άλλωστε και οι επανειλημμένες επικαιροποιήσεις της πρόσκλησης, καθώς ήταν διαρκής και επίμονη η προσπάθειά μας να θωρακίσουμε ένα τόσο σημαντικό έργο αποτελεσματικά από κάθε υποψία αδιαφάνειας ή προνομιακής μεταχείρισης κάποιων.
- (3) Ως προς την ουσία της κρίσης των αξιολογητών δεν είμαστε σε θέση να εκφέρουμε άποψη. Η αξιολόγηση των προτάσεων που υποβλήθηκαν ανατέθηκε σε διεθνείς αξιολογητές που επιλέχθηκαν όπως ανακοινώθηκε, οι οποίοι αξιολογητές δεν είχαν πρόσβαση στα στοιχεία ή ονόματα αυτών που είχαν υποβάλει την πρόταση που αξιολόγησαν. Οι αξιολογητές έλαβαν ολόκληρες τις προτάσεις ηλεκτρονικά, μέσω της ειδικής πλατφόρμας που εγκατέστησε το Υπουργείο και επ' αυτών έκαναν την αξιολόγησή τους. Προφανώς η αξιολόγηση ενέχει και την πιθανότητα αρνητικής κρίσης ή την πιθανότητα κάποια πρόταση να βαθμολογηθεί χαμηλότερα από άλλες, πιθανότητα που θα έπρεπε να είναι εξ αρχής αποδεκτή από όποιον υποβάλει πρόταση προς αξιολόγηση. Η ουσιαστική κρίση και αξιολόγηση των αξιολογητών δεν μπορεί να αμφισβητηθεί από το Υπουργείο, καθώς ούτε προβλέπεται κάτι τέτοιο, ούτε οι υπηρεσίες μας έχουν τη γνώση να ελέγξουν την κρίση των διεθνών εμπειρογνομόνων. Παρά ταύτα σε περιπτώσεις που επισημάνθηκαν προφανή σφάλματα οφειλόμενα σε παραδρομή, όπως σε περιπτώσεις που ενώ είχαν βαθμολογηθεί με ΝΑΙ όλες οι υποκατηγορίες, αλλά εμφανιζόταν τελικά να απορρίπτεται η πρόταση έρευνας ως μη πληρούσα τα υποχρεωτικά ΝΑΙ, υπήρξε επέμβαση και διόρθωση των αποτελεσμάτων.
- (4) Ως προς την πρόσβαση στις βαθμολογίες των προτάσεων, σας επισημαίνουμε ότι δόθηκε πρόσβαση στους ενδιαφερόμενους όχι μόνο στις βαθμολογίες αλλά και στα φύλλα αξιολόγησης με τα ίδια τα σχόλια των αξιολογητών. Ειδικότερα, απεστάλησαν στις Επιτροπές Ερευνών οι κωδικοί πρόσβασης στα φύλλα αξιολόγησης και ενημερώθηκαν ηλεκτρονικά και σε αρκετές περιπτώσεις τηλεφωνικά οι επιστημονικοί υπεύθυνοι (συντονιστές) των ερευνητικών προτάσεων να τα αναζητήσουν στις Επιτροπές Ερευνών. Και από όσο γνωρίζουμε οι επιστημονικοί υπεύθυνοι – στην συντριπτική πλειοψηφία τους – εισήχθησαν στην ηλεκτρονική πλατφόρμα και είδαν τα φύλλα αξιολόγησης, πράγμα που γνωρίζουμε όχι μόνο γιατί αρκετοί επιστημονικοί υπεύθυνοι ήρθαν σε επαφή μαζί μας για διευκρινίσεις ή/και διαμαρτυρίες αλλά και γιατί διαπιστώνεται και από το ίδιο το ηλεκτρονικό σύστημα και μπορεί ανά πάσα στιγμή να αποδειχθεί η είσοδός τους.

- (5) Ως προς τα σχόλια των αξιολογητών, επισημαίνουμε ότι πέραν των λεκτικών διατυπώσεων κάθε αξιολογητή, αυτός έθεσε και ένα βαθμό για κάθε πρόταση, ο οποίος είναι και το ουσιαστικό στοιχείο της αξιολόγησης, που επεξηγείται από τα σχόλια και σε συνδυασμό με αυτά. Αυτονόητα ενυπάρχει και το προσωπικό στοιχείο στις αξιολογήσεις. Διαπιστώσαμε σε πολλές περιπτώσεις άλλων διαμαρτυριών ότι οι διαμαρτυρόμενοι ερευνητές δεν αντιλαμβάνονταν ότι οι αξιολογητές ναι μεν αξιολογούσαν θετικά κάποια στοιχεία της πρότασης με επαινετικές φράσεις στην αρχή του κειμένου τους αλλά ακολουθούσαν μετά παρατηρήσεις τους για ελλείψεις ή αδυναμίες. Εξαιτίας ακριβώς αυτών των ελλείψεων ή αδυναμιών, οι αξιολογητές έβαζαν χαμηλότερη βαθμολογία παρά τα αρχικά επαινετικά σχόλια για τα θετικά στοιχεία της πρότασης. Σε κάθε περίπτωση, όπως σε κάθε διαδικασία αξιολόγησης (και όχι μόνο στον ερευνητικό χώρο), υπάρχει πάντα η παράμετρος της υποκειμενικότητας. Πάντοτε κάποιοι κριτές είναι αυστηρότεροι από άλλους στις κρίσεις τους και στον τρόπο βαθμολόγησης. Κάτι τέτοιο είναι εγγενές σε διαδικασίες αξιολογήσεων. Όπως και να έχει, στο συγκεκριμένο πρόγραμμα υπήρχε ιδιαίτερα υψηλός ανταγωνισμός και εντέλει εγκρίθηκαν για χρηματοδότηση άριστες προτάσεις με υψηλότερη βαθμολογία ενώ επίσης άριστες προτάσεις δεν πέρασαν τον ιδιαίτερα υψηλό πήχυ που προέκυψε.
- (6) Επισημαίνουμε ότι δεν υπήρξε πρόσθετη επεξεργασία ούτε ειδική διαδικασία για την κατάρτιση της λίστας των επιτυχόντων. Η λίστα των επιτυχόντων είναι απλώς η φθίνουσα σειρά των προτάσεων βάσει της βαθμολογίας που έλαβαν από την ανώτερη προς την κατώτερη χωρίς περαιτέρω επεξεργασία. Μετά την ολοκλήρωση της β' φάσης ανέλαβε η «*Ειδική Επιτροπή Εργασίας για την οριστικοποίηση των (προς χρηματοδότηση) προτάσεων*» που προβλέπεται στο κεφάλαιο 8.5. (σελίδα 9) του Οδηγού Διαχείρισης του Προγράμματος (<http://www.edulll.gr/?p=15681>). Ως αντικείμενο, η Ειδική Επιτροπή Εργασίας είχε το εξής: (όπως ορίζεται στον Οδηγό Διαχείρισης) *αφού κατατάξει τις προτάσεις σε φθίνουσα βαθμολογική σειρά αποκλείοντας όσες έχουν λάβει βαθμολογία κάτω του 3,25, διαμορφώνει τον τρόπο κατανομής του διατιθέμενου ενδεικτικού π/υ όπως περιγράφεται στην ισχύουσα Πρόσκληση, λαμβάνοντας υπόψη τη Θεματική Περιοχή Έρευνας και τους ενδεικτικούς π/υ των Αξόνων Προτεραιότητας»* ενώ «*Σε περίπτωση υψηλών βαθμολογιών των Προτάσεων, η Επιτροπή δύναται να εισηγηθεί στην Ειδική Υπηρεσία την αύξηση του συνολικού προϋπολογισμού της Κατηγορίας Πράξης ώστε να χρηματοδοτηθούν περισσότερες προτάσεις.*»
- (7) Το σύνολο των βαθμολογιών μπορούν να αναρτηθούν ανά πάσα στιγμή αλλά επελέγη συνειδητά να μην αναρτηθούν όλες αλλά μόνο οι βαθμολογίες των προτάσεων που προκρίθηκαν (και μάλιστα πρόσφατα κατόπιν των καταγγελιών περί μη ανακοίνωσης για λόγους συνειδητής απόκρυψης). Επελέγη να μην αναρτηθούν οι βαθμολογίες όλων δημοσίως κατόπιν αιτημάτων αρκετών ερευνητών να τηρήσει το Υπουργείο μία πιο «διακριτική

στάση» και να μην ανακοινωθούν σε όλη την ακαδημαϊκή κοινότητα οι βαθμοί λόγω κρουσμάτων αρνητικού (καυστικού) σχολιασμού μεταξύ συναδέλφων που είχαν σημειωθεί ήδη κατά την 1^η φάση (και χωρίς καν να ανακοινωθούν οι βαθμοί αλλά απλώς και μόνο με την γνωστοποίησή τους στις Επιτροπές Ερευνών). Η Ειδική Γραμματέας επέλεξε να σεβαστεί τα αιτήματα αυτά και να προστατεύσει τους εν λόγω ερευνητές/καθηγητές (έχοντας η ίδια διαπιστώσει και αποδεχόμενη ότι πράγματι διαπιστώνονται συχνά περιπτώσεις αρνητικού σχολιασμού) και έτσι να ανακοινώσει μόνο τη λίστα των επιτυχόντων θέτοντας στην διάθεση του κάθε ενδιαφερόμενου, όπως έχει άλλωστε έννομο συμφέρον, τη δική του βαθμολογία. Οι ειδικοί κωδικοί πρόσβασης των υποψηφίων κάθε ιδρύματος εστάλησαν στην Επιτροπή Ερευνών. Εν πάση περιπτώσει δεν είναι αυτονόητο ούτε άμεσα κατανοητό το έννομο συμφέρον της ακαδημαϊκής κοινότητας να γνωρίζουν όλοι τους βαθμούς όλων. Ο μόνος λόγος που θα μπορούσε να δικαιολογήσει το αίτημα για την ανακοίνωση των βαθμολογιών όλων είναι ο καθησυχασμός των ανησυχιών και η παύση των αμφισβητήσεων ως προς την αρτιότητα της διαδικασίας αλλά κρίθηκε ότι το μεμονωμένο έννομο συμφέρον προστασίας κάθε υποψηφίου για εχεμύθεια ως προς τη βαθμολογία του είχε προτεραιότητα.